

УДК 351/354

Є.О. БЛИЗНИЧЕНКО, В.Й. КУЗИЛИК*Львівський державний університет безпеки життєдіяльності***ВПЛИВ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ
НА БЕЗПЕКУ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ**

XXI століття визначається високим моральним, духовним розвитком, науковий прогрес помітно і стрімкими кроками просувається вперед. Людина незабаром майже повністю замінить потребу у фізичній діяльності за допомогою засобів механізації. Так ми навчилися виробляти світло без сонця, зігрівати себе не розвівши вогню та спілкуватися одне з одним, не зважаючи на велику відстані. Словом науково - технічний прогрес, науково - технічний потенціал будь-якої країни є основним двигуном життєдіяльності людини.

Тема безпеки життєдіяльності є актуальною завжди. Проте враховуючи глобальний прогрес вона має постійно вдосконалюватись, шукати шляхи постійного ефективного захисту безпеки та здоров'я людини. Важливу роль в цьому відіграє держава, оскільки вона визначає, регулює, фінансує основні реформи забезпечення безпеки життєдіяльності.

Розглядаючи статистику виникнення надзвичайних ситуацій (далі - НС) за останні десять років можна проаналізувати про зменшення НС з 1999 року (503 - НС) по 2014 рік (143 - НС), хоча він є досить дисперсним. Проте, кількість загиблих і травмованих людей значно не змінилася з 1999 (336 загиблих) по 2014 роки (287 загиблих). Порівнюючи 2013 і 2014 роками, у 2014 році зафіксовано збільшення масштабності НС, що у свою чергу вплинуло на збільшення їх негативних наслідків. Збільшення на 13,4% кількості загиблих в НС у 2014 році сталося за рахунок зростання на 33% їх частки в НС техногенного характеру, а саме в НС, пов'язаних із пожежами (вибухами), аваріями на транспорті та НС унаслідок раптового руйнування будівель і споруд. Матеріальні втрати від пожеж склали 7 млрд. 731 млн. 081 тисяча гривень (з них прями збитки становлять 1 млрд. 489 млн. 741 тис. грн.). Пожежами знищено та пошкоджено 27 292 будівлі та споруди, а також 4 450 од. техніки.

Тому бачимо, що НС сьогодення відрізняються великою кількістю жертв та значними матеріальними втратами порівняно з попередніми роками, що пояснюється науковим та суспільним прогресом. Звідси державні дії мають бути спрямовані на розроблення та впровадження нових методів попередження виникнення НС, регулювання державної політики щодо захисту об'єктів, забезпечення них засобами сигналізації, сповіщення, пожежогашіння, забезпечення ефективності та працездатності дій аварійно-рятувальних підрозділів і т.д.

Розглянувши видатки держбюджету за останні 4-ри роки можемо спостерігати наступну тенденцію: в 2012 році, ще тоді Міністерство з надзвичайних ситуацій України отримувало на виконання свої функції 4456326,6 тис. грн., проте, вже в наступному році держава нарахувала для

ДСНС України - 3451921 тис. грн. Значно не змінилася ця ситуація і в наступних роках: 2014 - 3378130,7 тис. грн., 2015 - 3578754,4 тис. грн.

Так ж ситуація і з видатками для підготовки кадрів у сфері цивільного захисту та коштами на прикладні наукові та науково-технічні розробки, виконання робіт за державними цільовими програмами і державним замовленням у сфері цивільного захисту та пожежної безпеки, підготовкою наукових кадрів. 2012 - 269773, 2 тис. грн., 16280 тис. грн., 2014 - 255936,5 тис. грн., 18341,9 тис. грн. відповідно. Для 2015 року видатки на прикладні наукові та науково-технічні розробки плануються на суму 19000 тис. грн., але питання як вони будуть використанні, залишає відкритим.

Не можна оминати і ситуацію із забезпеченням діяльності сил цивільного захисту. На 2013 рік загальна сума складала 2859734,7 тис. грн., 2014 рік - 2 839 585,5 тис. грн., а на 2015 рік планується порядку 2816561,3 тис. грн., що менше ніж за попередні роки.

Таким чином бачимо, що стрімкий науково-технічний прогрес і спроможність наших рятувальних підрозділів прямують в різні сторони. Наша держава недооцінює сучасних тенденцій розвитку, а керується минулими спостереженнями та подіями. Звичайно, риторичним питанням залишається відповідність використання вищевказаних коштів, про їх використання за призначенням, а також їх достатності для успішного виконання функцій захисту безпеки життєдіяльності. Багато можна говорити про дійсне забезпечення підрозділів необхідними засобами пожежогашіння, палиним, стан пожежної та аварійно-рятувальної техніки, пожежного інструменту. Але ніхто не в змозі зібрати дану статистику по регіонах, оскільки її ніхто не веде.

Можливо проблемою є обсяг державних заощаджень, проте повторно, тема безпеки життєдіяльності є актуальною завжди, і тому необхідно шукати способи для забезпечення готовності виконання підрозділами рятувальних служб дій за призначенням.

Отже, для покращення забезпечення безпеки життєдіяльності держава має вирішити наступні завдання:

- збільшити обсяг виплат з держбюджету для забезпечення функціонування рятувальних підрозділів;
- збільшити обсяг виплат з держбюджету для підготовки наукових кадрів та на прикладні наукові та науково-технічні розробки;
- здійснити контроль за здійсненням програм у сфері безпеки життєдіяльності, правовим та доцільним розподілом державних коштів, раціональним їх використанням.

Література:

5. Закон Цивільного захисту України.
6. Електронний ресурс: <http://undicz.mns.gov.ua>.
7. Електронний ресурс: <http://www.mns.gov.ua>.
8. Закон України «Про Державний бюджет України на 2015 рік».